

ਆਗਸਟੀਨ ਜਾਰਜ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਵਿਨੋਦ ਐਸ. ਭਾਰਦਵਾਜ ਜੇ.ਜੇ.

ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2017 ਦਾ LPA ਨੰ.2165

ਮਾਰਚ 28, 2022

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਕਲਾ। 226 ਅਤੇ 227—ਪੱਤਰ

ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ—ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ—ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ—ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ—ਹੋਈ, ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਕੇ ਸਖਤ ਅਪਵਾਦ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਹੋਣ ਲਈ—ਸਿਰਫ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ—LPA ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ , ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਭੋਗ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਦਰਸਾ ਕੇ ਸਖਤ ਅਪਵਾਦ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਚਿੰਤਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੋਸ, ਯਕੀਨਨ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਵੈਧ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਗਲਤ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਗਲਤ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਖੁਫੀਆ ਵਿੰਗ ਦੇ ਇਨਪੁਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 6)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਖਤਰੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਸਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਅਨੁਭਵੀ ਸ਼ੰਕਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ। ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਖਤਰਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਸਿਰਫ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸੀਮਤ ਜਨਤਕ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ, ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ

ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਖਤਰੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦ

ਇਸਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 10)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨੇ ਗਏ ਖਤਰੇ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਕੋਈ ਅਸਲ ਖਤਰਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀਆਈਪੀ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਗ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 11)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਮ ਐਲ ਸਾਗਰ,
ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਸਲੀਨ ਚਾਹਲ,
ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਗੌਰਵ ਗਰਗ ਪੂਰੀਵਾਲਾ, ਸ੍ਰ. ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਵਿਨੋਦ ਐਸ. ਭਾਰਦਵਾਜ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਇਹ ਅੰਤਰ-ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7549, 2017 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 24.10.2017 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। .2017 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ P-2 ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਏ.ਆਈ.ਜੀ., ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਗਠਿਤ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਮੀਖਿਆ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਤਾਜ਼ਾ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਲ 1977 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 18.11.1987 ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਮੈਡਲ ਨਾਲ

(*King So Bhargava et al.*) ਉਕਤ ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਨਟੀ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿੱਚ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ-ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਸਰਵਿਸ ਰਾਈਫਲ ਲੈ ਕੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਏਐਸਆਈ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 21.06.1985 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 1986 ਵਿਚ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਿਸਾਲੀ ਦਲੇਰੀ ਦਿਖਾਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਨੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਬਣਾ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਸਾਲ 1986 ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਸਾਲੀ ਸਾਹਸ, ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਿਡਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ PSO ਨੂੰ 04.04.2017 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-2) ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮਿਤੀ 16.04.2018 ਦੇ ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ., ਏ.ਆਈ.ਜੀ., ਸੁਰੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ:-

“ਉਪਰੋਕਤ 2017 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 7549 ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਵਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, 08.05.2017 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਜਵਾਬ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 24.10.2017 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 2017 ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰ. 2165 ਰਾਹੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2018 ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੰਬਰ 799 ਰਾਹੀਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ

23.01.2018 ਦੀ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਹੈ,

ਜਲੰਧਰ, ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ 2005 ਤਹਿਤ ਸੀ.ਪੀ.ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ 01 ਪੀ.ਐਸ.ਓ. ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ 14.03.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਸੀ.ਪੀ. ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਮਕੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿਮਾਹੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜਾਂ ਆਮ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੀਪੀ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਵਿੰਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਤਰੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ *ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੱਤਵਾਦੀ/ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਖਤਰੇ ਦੇ ਇਨਪੁਟਸ ਨਹੀਂ ਹਨ।*

(4) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਿਮਾਹੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਾਂ ਆਮ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਇਸ ਲਈ, ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਤਰੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਖੁਫੀਆ ਵਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਜਾਂ ਪੂਰਕ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਆਖਰੀ ਘਟਨਾ ਖੁਦ ਸਾਲ 1986 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ, ਰਾਜ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(5) ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

(6) ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਭੋਗ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਦਰਸਾ ਕੇ ਸਖਤ ਅਪਵਾਦ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਖਦਸ਼ਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੋਸ, ਯਕੀਨਨ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਮਕੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨਾ (Vinod S. Bhardwaj) ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਗਲਤ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗਲਤ-ਪ੍ਰਸੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਖੁਫੀਆ ਵਿੰਗ ਦੇ ਇਨਪੁਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(7) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਮਵੀਰ ਉਪਾਧਿਆਏ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਮ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਹੋਰ 1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

7. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਤਜਰਬੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ 'Z' ਜਾਂ 'Y' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਖਤਰਾ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ' ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਉਸ ਨੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਸਦੀ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੁਫੀਆ ਬਿਊਰੋ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਵੇਗੀ। ਵਧੇਰੇ ਡਿਗਰੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਿੱਠਣ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

(8) ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। 2021 ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੰਬਰ 10867, 04.08.2021 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“16. ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

1 2013(7) ਸਕੇਲ 564

ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ. ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ

ਸਮਝਣਗੇ। ਇੱਕ ਸੰਸਦੀ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ (ਗ੍ਰਹਿ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਬਲੂ ਬੁੱਕ' ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਦਫਤਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸਥਿਤੀ/ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ/ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ/ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਗਰੋਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮਕੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ 'ਜੈਲੋ ਬੁੱਕ' ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਤਰੇ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਸਥਿਤੀ, ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲਾਭ ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ (Z+, Z, Y & X) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਮਕੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ, ਖਾੜਕੂਆਂ, ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਗਰੋਹਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

17. ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਧਮਕੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜੋ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ/ਅੱਤਵਾਦੀ/ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਗਰੋਹਾਂ ਤੋਂ ਅਸਲ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਸਲ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਉੱਚ

(*Vinod S. Bhardwaj, J.*)

ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਵੇਗਾ।

18. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ 1950 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦਾ ਟੀਚਾ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ (ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ) ਵਿਚਾਰਾਂ, ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਆਦਿ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਗ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

19. ਐਮਏ ਖਾਨ ਚਮਨ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਸਟੇਟ, 2004 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਆਲ 373 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਐਮਏ ਖਾਨ ਚਮਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਗਿਆਪਨ ਅਨੰਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਬੋਲੋੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਗੰਨਰਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸਟੇਟਸ ਸਿੰਬਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੋਵੇ।

20. ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੇਵਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ

ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ

ਸਮੇ ਦੇ ਸਮੇ. ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਗਨਰ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ / ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

21. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਲ ਖਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼/ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

XX XX XX XX

29. ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਧਮਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਮਕੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ, ਜੇਕਰ ਧਮਕੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਸਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਗ ਬਣਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਰਾਜਕੀ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਿਖਤੀ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, 'ਪਾਬੰਦ' ਅਤੇ 'ਵਫ਼ਾਦਾਰ' ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੀਮਤ ਜਨਤਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ (ਬੀਪੀਆਰ ਐਂਡ ਡੀ), ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ (ਐਮਐਚਏ) ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਵੀਆਈਪੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ 20,000 ਵਾਧੂ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟ, ਪੁਲਿਸ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ, 2019, 19,467 ਮੰਤਰੀਆਂ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਜੱਜਾਂ, ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਗਭਗ 66,043 ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

30. ਰਜਿੰਦਰ ਸੈਣੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 2015 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 19453, ਰਾਮਵੀਰ ਉਪਾਧਿਆਏ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਮ. ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦਫਤਰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ

(*Vinod S. Bhargava, J.*)

ਖ਼ਤਰਾ 'ਤੇ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ. ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

31. ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੇਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 2016 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 13266, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰਜੇਵਾਲਾ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੱਤਵਾਦੀ, ਖਾੜਕੂ, ਜਥੇਬੰਦੀ ਜਾਂ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ।

(9) ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(10) ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਸਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਅਨੁਭਵੀ ਖਦਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ। ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਤਰਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਸਿਰਫ਼ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸੀਮਤ ਜਨਤਕ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ, ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਖ਼ਤਰੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(11) ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨੇ ਗਏ ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਕੋਈ ਅਸਲ ਖ਼ਤਰਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀਆਈਪੀ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਗ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

(12) ਬੇਚੈਨੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮਿਸਾਲੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਖਦਸ਼ੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰ ਦਾ

ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇਸਦੀ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ।

(13) ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 24.10.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(14) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਤਕਾਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਇਲ ਮਹਿਤਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ